

LAPSUUDEN RAKENNUSOPPI Miksi lapsiasiat ovat keskiössä kuntavaaleissa?

Lapsen oikeuksien sopimuksen ja Suomen perustuslain mukaan vanhemmilla on oikeus saada riittävä tuki kasvatustehtävänsä. Kunnilla on velvollisuus tarjota tätä tukea, ja se pitää tuoda sinne, missä lapset ja perheet ovat muutenkin: kotiin, päiväkotiin, kouluun, kirjastoon, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluihin.

Huhtikuussa valitaan yhteensä 8 999 uutta kunnanvaltuutettua. He päättävät, millaisissa kunnissa lapsemme kasvavat ja mitä mahdollisuuksia heille tarjoutuu. Silti kuntavaaleissa äänestetään laiskasti. Vuoden 2012 vaaleissa vain 58,3 prosenttia käytti äänioikeuttaan. Aktiivomalla lapsen puolestapuhujia äänestämään lapsiystävällisiä ehdokkaita voimme muuttaa kuntia!

[Allianssi](#) yhdessä lapsi- ja nuorisojärjestöjen kanssa työstää kuntavaaleihin lasten ja nuorten valtuutetun huoneentaulua ehdokkaiden allekirjoitettavaksi.

Mitä sote muuttaa?

Sote- ja maakuntauudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät pois kunnilta. Kunnan ja maakunnan palvelujen on kuitenkin muodostettava toimiva kokonaisuus. Kunnissa on rakennettava tiiviit yhteydet neuvolaan, terveydenhuoltoon, oppilashuoltoon ja sosiaalipalveluihin.

Kuntien tulorakenteet myös muuttuvat. Riittääkö kunnilla rohkeutta investoida lapsiin?

Kuntien tehtävä on edistää lasten hyvinvointia

Varhaiskasvatus ja koulu ovat lapsen keskeisiä kasvuympäristöjä. Parhaimmillaan ne lisäävät lasten välistä tasa-arvoa. Silti lasten yhdenvertainen oikeus varhaiskasvatukseen on uhattuna monissa kunnissa. Myös koulujen – ja sitä kautta oppilaiden – eriarvoistumisen kehitys tulee pysäyttää. Pitkät koulumatkat verottavat jaksamista ja turvallisuutta alueilla, joilla lähikouluja on lopetettu.

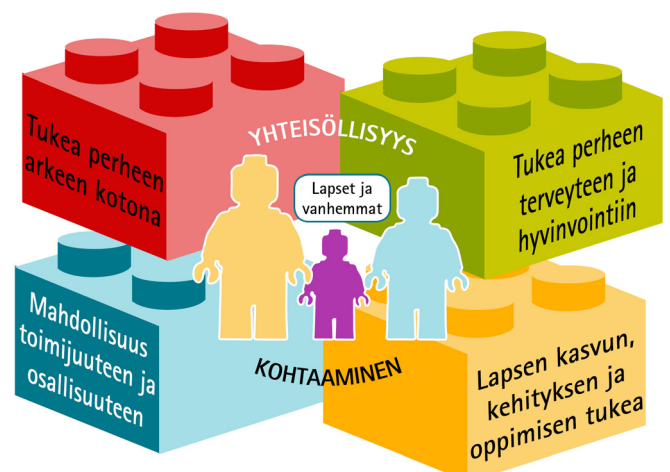
Merkittävän uhkan lasten terveydelle muodostavat päiväkotien ja koulujen sisäilmaongelmat. Kosteus- ja homevaurioita on arvioiden mukaan 25-60 prosentissa Suomen kouluista. Usein korjaustöitä saadaan odotella pitkään. Kuntien päätöksenteon hitaus haittaa paitsi lasten terveyttä, myös oppimista.

Harrastukset ja riittävä liikkuminen tukevat lasten hyvinvointia. Kuntien on varmistettava, että harrastaminen on lapselle mahdollista riippumatta perheen tilanteesta tai tuloista.

Jos perhe tarvitsee tukea kotiin, lapsiperheiden [kotipalvelu](#) on tehokas ehkäisevän lastensuojelun muoto ja auttaa selviytymään arjessa. Vanhemmuutta tukevaa [perhetyötä](#) voidaan tehdä ehkäisevänä tai korjaavana työnä.

Tarvitaan myös ympäristöjä, joissa perheet voivat osallistua, ystäväystyä ja saada vertaistukea. Tässä kannattaa hyödyntää järjestöjen osaamista. Avoimet kohtaamispaikat, virtuaalinen tuki, ryhmämuotoinen tuki tai kotiin vietävä apu saattavat kääntää perheen elämän oikeaan suuntaan.

LAPSUUDEN RAKENNUSOPIN AINEKSET

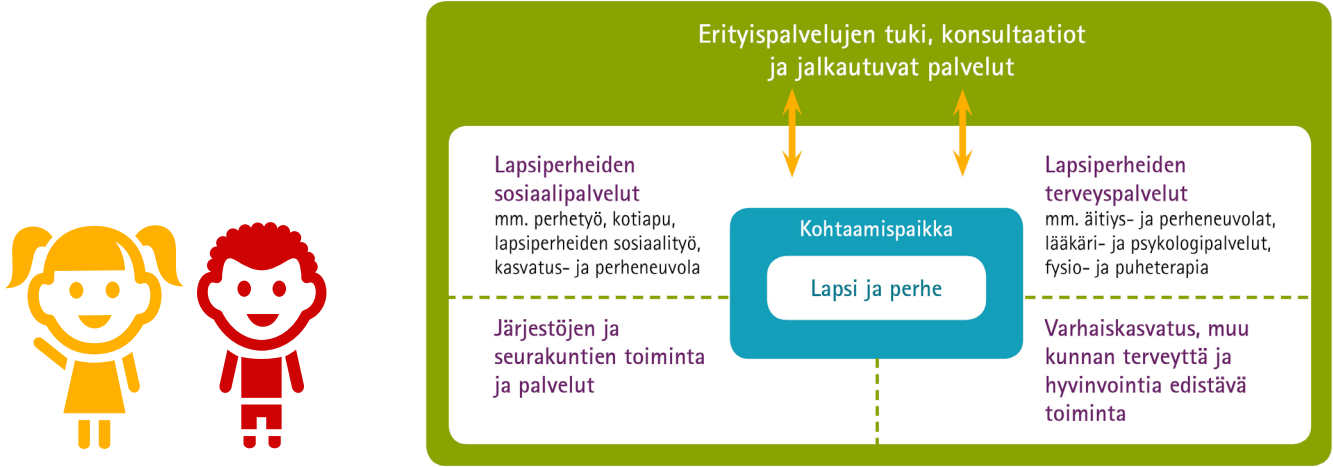

Perhekeskus on lupaus perheelle

Perhekeskus kokoaa yhdeksi palvelukokonaisuudeksi erilaiset lapsille ja perheille suunnatut varhaisen tuen ja hoidon palvelut: terveys- ja sosiaalipalvelut, kasvatustalvet, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan. Perhekeskus pyrkii vahvistamaan perheiden voimavaroja ja osallisuutta sekä rakentamaan yhteisöllisyyttä.

Perhekeskusten yhteistyörakenteesta sovitaan kunnittain tai alueittain, joten niiden toteutuksesta kannattaa kysyä kunnallisvaaliehdokailta jo nyt!

Perhekeskuksen palveluverkosto

Perhekeskus kokoaa lapsiperheiden palvelut. Kuva: Arja Hastrup/THL

Mitä kunnassa pitäisi tehdä? Järjestöjen toimenpide-ehdotukset:

Palvelulupaukset ja -kuvaukset: palvelut ja toiminnot tulee kuvata paikallisesti ja alueellisesti yhteistyössä järjestöjen kanssa, jotta kuntalaiset tietävät, millaista tukea on saatavilla.

Toimiva palveluohjaus: perheillä tulee olla riittävästi tietoa omalla alueellaan järjestettävistä palveluista ja toiminnoista. Palveluohjausta voidaan toteuttaa eri tavoin: kasvokkain tai vaikka palveluchatin muodossa.

Perhekeskus: perhekeskus on lupaus perheille Suomessa – missä tahansa perhe asuukin, millaiset sen tarpeet ovatkin, kaikilla perheillä on yhdenvertainen mahdollisuus hyvään ja täysipainoiseen elämään.

Järjestöjen hyödyntäminen: järjestöt tarjoavat vertaistukea ja vapaaehtoistoimintaa, jotka edistävät lasten ja perheiden hyvinvointia. Kuntien kannattaa tukea näitä toimintoja ja huolehtia järjestöjen toimintaedellytyksistä.

HUOM: Vaalipaneelit ovat alkaneet ja tiedotusvälineet tarjoavat vaalikoneita. Ota yhteyttä järjestäjiin ja vaadi lapsiaiheisia kysymyksiä! Kysy vaikka:

- Tiedätkö, mikä on lapsivaikutusten arviointi ja missä asioissa se tulee tehdä?
- Tunnetko lapsibudjetoinnin periaatteet?
- Rajaisitko subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta?
- Mitä mieltä olet perhekeskusmallista ja miten toteuttaisit sitä?
- Millaista tukea ja palveluita tarjoaisit köyhälle lapsiperheelle?

Vaaliohjelmassa mukana:

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

BARNVÅRDSFÖRENINGEN
www.bvfi.fi

Martat

Väestöliitto

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Pesäpuu ry

YHTEISET
LAPSEMME RY

Ole rohkea ja reilu – uskalla välittää!

KAAPATUT
LAPSET RY

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

PARASTA
LAPSILLE RY

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

Suomen

VANHEMPAINLIITTO